

Vzdělávací oblast: **ČLOVĚK A JEHO SVĚT**

Obor vzdělávacích oblastí: **PRVOUKA**

Ročník: **3.**

Časová dotace týdně: **3 hodiny** (vyuč. hodiny spojené)

Metody:

- slovního sdělování věcí a jevů
 - monologické (popis, vyprávění, vysvětlení)
 - dialogické (rozhovor, beseda, dramatizace)
- praktických prací
 - pozorování
 - pokus
 - laboratorní práce
 - práce na školním pozemku
- demonstrační
 - demonstrace přírodnin
 - demonstrační obrazy, fotografie, modely, aplikace na magnetické tabuli
 - demonstrace prostřednictvím didaktické techniky
- práce s textem
 - s pracovními listy
 - s učebnicí
 - s ostatní literaturou
- didaktické hry
- modelové situace
- kontroly, hodnocení a klasifikace

Formy:

- vyučovací hodina
- vycházka, exkurze, školní výlet, beseda
- práce na školním pozemku

- veřejně prospěšná práce
- práce ve dvojicích a ve skupinách

Nástroje a pomůcky:

- objekty živé a neživé přírody
- knihy, encyklopedie, VHS, DVD, CD

Projekty:

- **celoroční**
 - Jaký jsem žák – spolužák? (Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického člověka)
 - Čtvero ročních období – výzdoba oken, tradice, zvyky, obyčej, aj.

Učivo	Výstupy - kompetence	Mezipředmětové vztahy – průřezová témata
<p>MÍSTO, KDE ŽIJEME</p> <ul style="list-style-type: none"> • domov – jeho prostředí, orientace v místě bydliště • obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť • okolní krajina (místní oblast, region) – působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body, světové strany • mapy obecně zeměpisné – obsah, grafika, vysvětlivky <p>LIDÉ KOLEM NÁS</p> <ul style="list-style-type: none"> • soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, pomoc nemocným, sociálně slabým • chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování • právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy • základní globální problémy – globální problémy přírodního prostředí 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše slovem i kresbou domov i jeho okolí, • vyznačí v jednoduchém plánu cestu od svého bydliště ke škole, • pozoruje zlepšení (zhoršení) životního prostředí v nejbližším okolí a navrhuje, čím sám může přispět, • rozeznává vliv člověka na utváření krajiny, • dokáže vyhledat orientační body v krajině, • určí světové strany v přírodě podle přírodních úkazů, podle mapy, buzoly, kompasu, • uvědomuje si nebezpečí osamocení pobytu a pobytu v přírodě, <ul style="list-style-type: none"> • procvičuje praktické způsoby seznamování a komunikace, v modelových situacích, • seznamuje se se základy společenského chování, • spolupodílí se na tvoření pravidel pro soužití ve škole a dbá na jejich dodržování, • rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci a respektuje je, • pokouší se při konkrétní činnosti obhájit svůj názor, • přiznává svou chybu a učí se hledat řešení problému v kolektivu, • rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která nelze tolerovat a která jsou neslučitelná se základními lidskými právy, 	<p>Čj – popis, vyprávění, dopis VV – domov a jeho okolí</p> <p>Pč. – pěstitelské práce M – odhad vzdálenosti</p> <p>Čj – slohové práce</p> <p>Čj, VV – tvorba pravidel</p>

<p>LIDÉ A ČAS</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientace v čase a časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, režim dne, roční období • současnost a minulost v našem životě – předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny • regionální památky – péče o památky • báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj <p>ROZMANITOST PŘÍRODY</p> <ul style="list-style-type: none"> • látky a jejich vlastnosti – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek • voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, proudění vzduchu a význam pro život • nerosty a horniny, půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam • rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejnámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka • ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, likvidace odpadů 	<ul style="list-style-type: none"> • bezpečně se orientuje v čase, • pracuje s časem jako s fyzikální veličinou, • přesně určí jakýkoliv čas, • rozlišuje kalendářní a školní rok, • seznamuje se s různými způsoby života a bydlení dříve a dnes • vyhledává zajímavosti o svém regionu (pověsti, významné památky, i osobnosti) • chápe význam pojmu rodina, domov, rodný kraj, vlast, <ul style="list-style-type: none"> • pozoruje a porovnává vlastnosti vody, vzduchu, půdy, přírodnin a uvědomuje si jejich význam pro život, • zkoumá základní vlastnosti předmětů (skupenství, tvar, rozměr, hmotnost, teplota, struktura (povrch), barva, vůně, lesk aj.) • provádí jednoduché fyzikální a chemické pokusy s použitím základních měřících pomůcek, • používá různé druhy měřidel pro stanovení jednotky délky, • sbírá a třídí nerosty a horniny, které se vyskytují v blízkém okolí, • zkoumá jejich vlastnosti, výskyt a hospodářské využití, • sleduje život rostlin a jejich reakce na světlo, teplo a vodu, • dokáže popsat základní části rostlin, • poznává základní projevy života rostlin (dýchání, výživa, vylučování, rozmnožování, růst a vývoj) • určuje význam rostlin a jejich charakteristické znaky, • hledá hlavní rozdíly mezi rostlinami a živočichy (životní potřeby a projevy) • prakticky třídí rostliny, houby a živočichy pomocí klíčů a atlasů, • popíše a určí známá zvířata podle typických znaků, • pozoruje živočichy ve volné přírodě (ptáci, hmyz, savci) • seznamuje se s péčí o různé druhy zvířat (v přírodě, v zajetí) • pomáhá chránit ohrožené druhy živočichů i rostlin, • hledá příčiny znečištění životního prostředí, • aktivně se zapojuje do péče o životní prostředí (sbírá a třídí odpad, upozorňuje na negativní chování jedinců vůči přírodě) 	<p>TV – měření času - běh</p> <p>Čj – vyhledávání informací - literatura, encyklopedie, internet Čj – vyprávění</p> <p>Pč. – základní podmínky pro pěstování rostlin M – měření, grafy, zápis čísel do tabulky</p> <p>VV – kresba, malba, modelování</p> <p>Pč. – krmítko pro ptáky Čj – četba, psaní</p> <p>Pč. – výroba odpadkových košů pro tříděný odpad</p>
--	---	--

<p>ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince • péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchování potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim, drobné úrazy a poranění, první pomoc, osobní, intimní a duševní hygiena • osobní bezpečí – bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty, krizové situace (šikana, týrání, sexuální zneužívání atd.) brutalita a jiné formy násilí v médiích, služby odborné pomoci • situace hromadného ohrožení 	<ul style="list-style-type: none"> • dokáže určit jednotlivé části lidského těla, • vysvětlí funkci nejdůležitějších vnitřních a vnějších ústrojí i orgánů, • vysvětlí význam lidských smyslů (hmat, čich, sluch, zrak, chuť) • pozoruje vrozené biologické rozdíly mezi lidmi (věk, pohlaví, výška, barva pleti, očí a vlasů) • vyhledává a určuje společné a odlišné znaky živočichů (člověk nejinteligentnější živočich) • uplatňuje základní hygienické, režimové a zdravotně preventivní návyky na základě elementárních znalostí o lidském těle, • chová se ohleduplně k druhému pohlaví, • učí se zásadám bezpečného chování (odmítání návykových látek, obezřetnost při setkání s neznámými lidmi) • dokáže přivolat lékařskou pomoc a ošetřit drobná poranění, • ovládá přiměřeně svému věku pravidla silničního provozu (chodec, cyklista, spolujezdec) • dbá na vlastní bezpečí, • nacvičuje obranné chování na modelových situacích (možná šikana, týrání, sexuální zneužívání). 	<p>VV – člověk HV – hry na rozvoj sluchového vnímání</p> <p>TV – tělovýchovné chvílky TV – výchova ke zdraví</p> <p>DV – dopravní soutěž, jízda zručnosti, první pomoc</p>
---	--	--

Očekávané výstupy – 1. období (podle RVP ZV)

MÍSTO, KDE ŽIJEME

Žák

vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí, začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě), rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost.

LIDÉ KOLEM NÁS

Žák

rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům.

LIDÉ A ČAS

Žák

využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj minulosti, přítomnosti a budoucnosti, pojmenuje kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije, uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí;
- na příkladech porovnává minulost a současnost.

ROZMANITOST PŘÍRODY

Žák

pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích, roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě, provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů.

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Žák

uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle;
- projevuje v hodném chování a činnostmi vztah ke zdraví,
rozeznává nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných,
chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná a popřípadě pak požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek,
reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech.

Vzdělávací oblast: **ČLOVĚK A JEHO SVĚT**

Obor vzdělávacích oblastí: **PŘÍRODOVĚDA**

Kompetence k učení

- žáci získávají informace o přírodě, pozorují přírodu a zaznamenávají a hodnotí výsledky svého pozorování
- učitel umožňuje používat vhodné učební pomůcky, odbornou literaturu a encyklopedie

Kompetence k řešení problémů

- žáci řeší zadané úkoly, učí se vyhledávat informace potřebné k řešení problému
- učitel používá metody, při kterých žáci sami dochází k řešením a závěrům

Kompetence komunikativní

- žáci se učí vyjadřovat své myšlenky, reagovat na názory a podmínky jiných, rozšiřují si zásobu v osvojovaných tématech
- učitel vede žáky k používání správné terminologie

Kompetence sociální a personální

- žáci pracují ve skupinách, spolupracují s ostatními při řešení úkolů
- učitel zařazuje metody, při kterých žáci pracují společně

Kompetence občanské

- žáci poznávají rozdíly mezi lidmi, učí se společenskému chování a komunikaci
- učitel buduje u žáků vztah k přírodě, vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Kompetence pracovní

- žáci si vytvářejí vhodné pracovní návyky
- učitel vede žáky ke správnému způsobu použití pomůcek, umožňuje žákům pozorování a experimentování

Ročník: 4.

Časová dotace týdně: 2 hodiny (vyuč. hodiny spojené)

Metody:

- slovní
 - monologické (popis, vyprávění, vysvětlení)
 - dialogické (rozhovor, beseda, dramatizace)
 - metody práce s učebnicí, knihou, internetem
- názorně demonstrační
- praktické činnosti
- práce s textem
- samostatné práce žáků
- motivační
- problémové
- sdělovací
- didaktické hry
- kontroly, hodnocení a klasifikace

Formy:

- vyučovací hodina
- práce ve skupině
- beseda
- film
- vycházka
- práce ve dvojicích

Nástroje a pomůcky:

- knihy, encyklopedie, internet, VHS, DVD, CD
- nástěnné obrazy, učebnice
- Atlas a klíče rostlin, hub, živočichů

Projekty:

- celoroční

- Jaký jsem žák – spolužák? (Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického člověka)
- Čtvero ročních období – výzdoba oken, tradice, zvyky, obyčeje, aj.

Učivo	Výstupy - kompetence	Mezipředmětové vztahy – průřezová témata
<p>ROZMANITOST PŘÍRODY</p> <ul style="list-style-type: none"> • rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka • rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva • látky a jejich vlastnosti – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek • voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, proudění vzduchu a význam pro život • životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi, význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi, podnebí, počasí • ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • poznává stavbu těla (orgány) a zná způsob života, životní podmínky závislosti výskytu na prostředí, • poznává rostliny kulturní, jednoleté, dvouleté, vytrvalé, jedovaté, užitkové, léčivé, • rozeznává rostliny a dřeviny (keře, stromy jehličnaté a listnaté), • rozlišuje plevele, • poznává rostliny a houby v naší přírodě, • vyjmenuje a pozná základní stavbu a výživu hub, rozezná houby jedlé, nejedlé a jedovaté, • zná význam v přírodě hub, rostlin, živočichů a pro člověka, • orientuje se ve vzájemných vztazích mezi organismy, • prakticky měří hmotnosti, objem, čas, teplotu, délky, • třídí látky, • zná změny látek a skupenství, vlastnosti, • prakticky využívá při měření látek základní jednotky, • zná vlastnosti vzduchu, vody, hornin a nerostů, • popíše oběh vody v přírodě, • vysvětlí význam vody a vzduchu pro život, • orientuje se v rozmanitosti podmínek života na Zemi, • zná význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi, • chrání a tvoří životní prostředí, • třídí odpad, 	<p>Čj – popis, vyprávění</p> <p>PČ. – modelování rostlin sazení rostlin</p> <p>VV – kresba rostlin, hub</p> <p>M – převody jednotek</p> <p>Čj – popis, vyprávění</p> <p>PČ. – tvorba hliníkožrouta, papírožrouta a plastožrouta</p>

<p>životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy</p> <p>ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchování potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim, nemoci přenosné a nepřenositelné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena • osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích 	<ul style="list-style-type: none"> • chrání své zdraví, • dodržuje základní hygienické zásady, • uplatňuje zdravý způsob života, • poskytne základní péči nemocnému členu rodiny (jen úkony odpovídající věku dítěte) • dbá o pravidelnou tělesnou a intimní hygienu a uvědomuje si zdravotní důsledky jejich zanedbávání nebo nesprávného provádění, • uplatňuje zásady zdravé výživy, • vhodně naplňuje denní režim – optimální délka spánku, dostatek tělesného pohybu, <ul style="list-style-type: none"> • zvládá poskytnutí první pomoci u lehčích poranění, • ovládá základní obvažovou techniku, <ul style="list-style-type: none"> • chová se bezpečně v rizikovém prostředí, v silničním provozu v roli chodce a cyklisty. 	<p>TV – vhodné a bezpečné chování při různých činnostech</p> <p>Pč., VV – osobní hygiena</p>
---	--	--

Vzdělávací oblast: **ČLOVĚK A JEHO SVĚT**

Obor vzdělávacích oblastí: **PŘÍRODOVĚDA**

Ročník: **5.**

Časová dotace týdně: **2 hodiny** (vyuč. hodiny spojené)

Metody:

- slovní - monologické (popis, vyprávění, vysvětlení)
 - dialogické (rozhovor, beseda, dramatizace)
 - metody práce s učebnicí, knihou, internetem
- názorně demonstrační
- praktické činnosti
- práce s textem
- samostatné práce žáků
- motivační
- problémové
- didaktické hry
- kontroly, hodnocení a klasifikace

Formy:

- vyučovací hodina
- práce ve skupině
- beseda

Nástroje a pomůcky:

- didaktické hry
- knihy, encyklopedie, internet, VHS, DVD, CD

Projekty:

- **celoroční** - Jaký jsem žák – spolužák? (Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického člověka)
 - Čtvero ročních období – výzdoba oken, tradice, zvyky, obyčeje, aj.

Učivo	Výstupy - kompetence	Mezipředmětové vztahy – průřezová témata
<p>ROZMANITOST PŘÍRODY</p> <ul style="list-style-type: none"> • nerosty a horniny, půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty • vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období • rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka • životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi, podnebí a počasí • ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy • rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi <p>ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • lidské tělo – životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • osvojuje si principy třídění přírodnin a jeho význam pro poznávání přírody, • poznává vybrané nerosty a horniny, • poznává Slunce a jeho planety, postavení Země, • rozumí pohybům Země kolem Slunce a otáčení Země kolem osy, • sleduje změny neživé přírody (roční období, délka dne) • pracuje s modelem Země – globem, • popisuje některé změny v přírodě, • rozlišuje výtrusné a semenné rostliny (stavba těla, rozmnožování, byliny, dřeviny) • třídí živočichy podle jejich příbuznosti a podobnosti (bezobratlí a obratlovci) • rozeznává základní oblasti Země (studené, mírné, teplé) a rozdíly v rozvoji života v těchto oblastech, • rozumí pojmům podnebí a počasí, • sleduje rozmanitost přírody v Evropě a ve světě, • vyhledává botanické a zoologické zahrady, • sleduje vliv člověka na prostředí, ochranu přírody a prostředí, • vidí potřebu energie pro život, nutnost šetření energií, příklady ekologických výrob, • hodnotí vztah člověka a přírodních zdrojů (neživé a živé zdroje a jejich využívání) • pozoruje charakteristické znaky člověka, • porovnává lidský organismus a jeho vztahy k prostředí, • poznává povrch těla, oporu těla, pohyb, řízení těla, 	<p>Výstavy</p> <p>Hvězdárna</p> <p>Exkurze</p> <p>Beseda Žabka</p>

<ul style="list-style-type: none"> • péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchování potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim, nemoci přenosné a nepřenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena • partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy – rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality • návykové látky a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií • osobní bezpečí, krizové situace – vhodné a nevhodné místo pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označení nebezpečných látek, bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky, předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích • přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku • mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém 	<ul style="list-style-type: none"> • zpřesňuje znalosti o příjmu látek – soustava trávicí, • uvědomuje si význam zdravé potravy a čisté vzduchu, • všímá si soustavy vylučovací a významu čistoty a hygieny prostředí, • trénuje duševní hygienu, • dokáže posuzovat praktické informace na potravinářských výrobcích, • seznamuje se s škodlivostí nezdravé stravy (fast food) • ovládá zásady poskytování první pomoci, základy obvazové techniky, <ul style="list-style-type: none"> • seznamuje se s etikou dospívání – anatomicko-fyziologické změny v pubertě, tělesný vzhled, menstruace, poluce, • chápe vznik života a narození dítěte, • všímá si sexuálního chování – pocitů, <ul style="list-style-type: none"> • rozumí závislostem (drogy, hrací automaty, počítače) • rozlišuje vliv reklamy, <ul style="list-style-type: none"> • hodnotí krizové situace, • seznamuje se s bezpečným chováním v silničním provozu, • orientuje se v nabídce odborné pomoci (linka bezpečí, nadace Naše dítě, linka bezpečí) • rozpoznává různé druhy násilí, <ul style="list-style-type: none"> • trénuje chování za mimořádných situací 	<p>Beseda</p>
--	--	---------------

Očekávané výstupy – 2. období (podle RVP ZV)

ROZMANITOST PŘÍRODY

Žák

objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka,
vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období,
zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí,
porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy,
zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat, stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit,
založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu.

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Žák

využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života, rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození,
účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob,
uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události,
vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista,
předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek,
uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou,
rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc,
uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku.

Vzdělávací oblast: **ČLOVĚK A JEHO SVĚT**

Obor vzdělávacích oblastí: **VLASTIVĚDA**

Kompetence k učení

- žáci se učí vyznačit v jednoduchém plánu obce místo bydliště, školy, cestu na určené místo, učí se začlenit obec (město) do příslušného kraje
- učitel vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky

Kompetence k řešení problémů

- učí se rozlišit přírodní a umělé prvky v okolní krajině
- učitel umožňuje, aby žáci v hodině pracovali s odbornou literaturou, encyklopediemi apod., umožňuje zažít každému žákovi úspěch

Kompetence komunikativní

- učí se vyjádřit různými způsoby estetické hodnoty a rozmanitost krajiny, využívá časové údaje při řešení různých situací, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- učitel vede žáky k ověřování výsledků, podněcuje žáky k věcné argumentaci

Kompetence sociální a personální

- žák rozlišuje vztahy mezi lidmi, národy, odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností
- učitel vytváří příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů a jiných forem záznamů, vytváří heterogenní pracovní skupiny

Kompetence občanské

- žák pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události v oblastech ČR (případně ve státech EU), projevuje toleranci přirozeným odlišnostem lidské společnosti
- učitel umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků

Kompetence pracovní

- žák uplatňuje elementární poznatky o lidské společnosti, soužití a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost
- učitel se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků, vede žáky k plánování úkolů a postupů, zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat

Ročník: **4.**

Časová dotace týdně: **2 hodiny** (vyuč.hodiny spojené)

Metody:

- slovní
 - monologické (popis, vyprávění, vysvětlení)
 - dialogické (rozhovor, beseda, dramatizace)
 - metody práce s učebnicí, knihou, internetem
- názorně demonstrační
- praktické činnosti
- práce s textem
- samostatné práce žáků
- motivační
- problémové
- sdělovací
- analyticko-syntetické
- didaktické hry
- kontroly, hodnocení a klasifikace

Formy:

- vyučovací hodina
- práce ve skupině
- beseda
- film
- vycházka
- práce ve dvojicích

Nástroje a pomůcky:

- knihy, encyklopedie, internet, VHS, DVD, CD
- nástěnné obrazy, učebnice
- archivy, knihovny, sbírky muzeí, galerií

Učivo	Výstupy - kompetence	Mezipředmětové vztahy – průřezová témata
<p>MÍSTO, KDE ŽIJEME</p> <ul style="list-style-type: none"> domov – jeho prostředí, orientace v místě bydliště škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť naše vlast – domov, krajina, národ, základy státního řízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly, armáda ČR regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, služby a obchod 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> zná pojmy – území, poloha, místní krajina, místní oblast, kraj, orientuje se v místě bydliště, zná prostředí domova, zná prostředí školy a její okolí, činnosti ve škole, bezpečně zvládá cestu do školy, vyjádří polohu místní krajiny a místní oblasti vzhledem k správním celkům České republiky, orientuje se v současnosti a minulosti obce, zná dopravní síť a význačné budovy, charakterizuje zeměpisné a přírodní prvky místní krajiny a místní oblasti, charakterizuje významná místa a stavby regionu, významné atraktivity cestovního ruchu a střediska rekreace regionu, charakterizuje významné zemědělské, průmyslové, rekreační a chráněné oblasti regionu, zná některé významné výrobní podniky a služby regionu, charakterizuje stav životního prostředí regionu, uvádí příklady poškozování ochrany a tvorby životního prostředí, jmenuje příklady chráněných území regionu, zná významné rodáky a předky regionu, pracuje s turistickou mapou místní krajiny, rozumí její barevné grafice a smluvním značkám, rozlišuje s porozuměním pojmy vlast, cizina, cizina, stát, prezident, parlament, vláda, volby, demokracie, vyjmenuje a popisuje státní symboly České republiky, zná jména prezidenta a premiéra České republiky, orientuje se na vlastivědné mapě České republiky, vyhledává jednotlivé oblasti České republiky, vyjadřuje jejich polohu a charakterizuje významné a typické přírodní prvky, uvádí a popisuje hlavní přírodní a společenské atraktivity cestovního ruchu a rekreace v oblastech České republiky, popíše polohu České republiky – sousední státy, 	<p>Čj – popis, vyprávění</p> <p>Př – ochrana životního prostředí</p> <p>TV – turistické procházky</p>

<p>LIDÉ A ČAS</p> <ul style="list-style-type: none"> • báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj • současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny 	<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se na mapě střední Evropy, • charakterizuje svými slovy způsob života starých Slovanů, • vyjadřuje rozdíl mezi pověstí a historickou skutečností, • jmenuje první státní útvary na našem území, • charakterizuje hospodářský a kulturní rozvoj Českého státu za vlády Karla IV., • popisuje život jednotlivých vrstev obyvatelstva (život ve středověké vsi, ve městě, na hradě, v klášteře) • popisuje období husitských válek, • jmenuje významné osobnosti této doby (Hus, Žižka) • popisuje způsob života lidí, události v období habsburské monarchie (Rudolf II., J.A.Komenský, Marie Terezie, Josef II.) 	<p>M – orientace na číselné ose</p> <p>Čj – popis, vyprávění</p>
--	---	--

Vzdělávací oblast: **ČLOVĚK A JEHO SVĚT**

Obor vzdělávacích oblastí: **VLASTIVĚDA**

Ročník: **5.**

Časová dotace týdně: **2 hodiny** (vyuč. hodiny spojené)

Metody:

- slovní
 - monologické (popis, vyprávění, vysvětlení)
 - dialogické (rozhovor, beseda, dramatizace)
 - metody práce s učebnicí, knihou, internetem
- názorně demonstrační
- praktické činnosti
- práce s textem
- samostatné práce žáků
- motivační
- problémové
- sdělovací
- didaktické hry
- kontroly, hodnocení a klasifikace

Formy:

- vyučovací hodina
- práce ve skupině
- beseda
- film

Nástroje a pomůcky:

- didaktické hry
- knihy, encyklopedie, internet, VHS, DVD, CD

Učivo	Výstupy - kompetence	Mezipředmětové vztahy – průřezová témata
<p>MÍSTO, KDE ŽIJEME</p> <ul style="list-style-type: none"> • Evropa a svět – kontinenty, evropské státy, EU, cestování • mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky <p>LIDÉ KOLEM NÁS</p> <ul style="list-style-type: none"> • soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie, obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církve, pomoc nemocným, sociálně slabým, společný „evropský dům“ • chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, ohleduplnost, etické zásady, zvládnutí vlastní emočnosti; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům • právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci, soukromého vlastnictví, duševních hodnot • vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné, hmotný a nehmotný majetek, rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky • kultura – podoby a projevy kultury, kulturní instituce, masová kultura a subkultura 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • zná polohu České republiky na mapě Evropy, • orientuje se na mapě světa, • orientačně se seznámí s polohou světadílů a oceánů, • poznává sousední státy České republiky, jejich polohu, přírodní podmínky, hospodářskou a společenskou vyspělost, • zpracovává informace o oblastech cestovního ruchu na území sousedních států České republiky, • všímá si vzájemných vztahů mezi Českou republikou a jejími sousedy, • pracuje s kompasem, • seznamuje se s rozdíly mezi politickými stranami, zájmovými spolky, církvemi, • chápe nutnost komunikace a trénuje různé druhy komunikace, • poznává nutnost pomoci nemocným a sociálně slabým, • hodnotí zapojení České republiky do EU a NATO, • zná naše poslance a senátory, • rozumí principům demokracie, • rozeznává protiprávní jednání, • orientuje se v základních lidských právech a právech dítěte, • spoluutváří práva povinnosti žáka školy, • respektuje právní ochranu na soukromé vlastnictví, majetek, duševní hodnoty, • rozlišuje různé druhy vlastnictví, • poznává kulturní instituce, • hodnotí vliv médií, 	<p>Aj– znalosti o známých městech</p>

<ul style="list-style-type: none"> • základní globální problémy – významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy přírodního prostředí <p>LIDÉ A ČAS</p> <ul style="list-style-type: none"> • současnost a minulost v našem životě - proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny • regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost 	<ul style="list-style-type: none"> • zpracovává základní globální problémy, • uvědomuje si problémy konzumní společnosti, • všímá si problému válek, <ul style="list-style-type: none"> • objevuje počátky utváření novodobého českého národa, národní obrození a jeho významné představitele, • vytváří si názor na České země ve druhé polovině 19.století, • nastiňuje hospodářský, politický, společenský, politický a kulturní rozvoj, • chápe příčiny a důsledky první světové války, • seznamuje se s vznikem První Československé republiky, • poznává hospodářský, společenský, politický a kulturní život, významné osobnosti, • orientuje se v dějinách druhé světové války, zániku československé republiky, • sleduje české země v období nacistické okupace, • hodnotí obnovení republiky Československá republika po druhé světové válce, poválečná léta, • vytváří si názor na období totality, • všímá si obnovy demokratického vývoje, vzniku a rozpadu České a Slovenské Federativní republiky, vzniku České republiky, • poznává památky ve svém okolí. 	
---	---	--

Očekávané výstupy – 2. období (podle RVP ZV)

MÍSTO, KDE ŽIJEME

Žák

určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu, určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě, rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli, vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického, zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích, rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam.

LIDÉ KOLEM NÁS

Žák

vyjádří na základě svých zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě), rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu řešení, rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy, orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy, poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města).

LIDÉ A ČAS

Žák

pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy, využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek, rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik, srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik, objasní historické důvody pro zařazení státních.

5.5 Umění a kultura

5.5.1 Hudební výchova

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA

Kompetence k učení

- žák zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase
- učitel vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky, umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence k řešení problémů

- žák rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby, rozpozná i některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně-instrumentální
- učitel sleduje při hodině pokrok všech žáků, vede žáky k vzájemnému naslouchání

Kompetence komunikativní

- žák rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem, reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie
- učitel se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků, vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální

- žáci jsou vedeni ke kritickému usuzování a posuzování žánrů a stylů hudby
- učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání, k tomu, aby brali ohled jeden na druhého

Kompetence občanské

- žák je veden ke kritickému myšlení nad obsahy hudebních děl
- učitel umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo výsledků

Kompetence pracovní

- žák využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře, tanečním pohybem vyjadřuje hudební náladu
- učitel sleduje při hodině pokrok všech žáků a vede je k užívání různých nástrojů a vybavení, vede žáky k používání obecně známých termínů, znaků a symbolů

Obor vzdělávacích oblastí: **HUDEBNÍ VÝCHOVA**

Ročník: **1.**

Časová dotace týdně: **1 hodina** (vyuč.hodina samostatná)

Metody:

- slovní
- názorně demonstrační
- praktické činnosti
- práce s textem (notovým zápisem)
- motivační
- didaktické hry
- kontroly, hodnocení a klasifikace

Formy:

- vyučovací hodina
- práce ve skupině
- veřejné vystoupení
- poslech

Nástroje a pomůcky:

- Orffovy nástroje, CD, DVD, magnetofonový záznam

Učivo	Výstupy - kompetence	Mezipředmětové vztahy – průřezová témata
VOKÁLNÍ ČINNOSTI <ul style="list-style-type: none">• pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu	Žák <ul style="list-style-type: none">• zřetelně vyslovuje,• správně a hospodárně dýchá,• rozlišuje zvuky a tóny,• zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty,	Čj – délka slabik, výslovnost

<ul style="list-style-type: none"> • hudební rytmus • intonace, vokální improvizace – hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď apod.) <p>INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, • rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace – hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď) <p>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • pohybový doprovod znějící hudby – taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance • pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby <p>POSLECHOVÉ ČINNOSTI</p> <p>kvality tónů – délka, síla, barva, výška</p> <ul style="list-style-type: none"> • hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba • hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj <ul style="list-style-type: none"> • hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod. • interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková) 	<ul style="list-style-type: none"> • zpívá písně v rozsahu $c^1 - a^1$ • vytleská rytmus, • pozná píseň podle rytmu, • vymýšlí melodie k říkadlům, • hraje hry na ozvěnu, aj. <ul style="list-style-type: none"> • hraje doprovod hrou na tělo a na nástroje Orffova instrumentáře, <ul style="list-style-type: none"> • rytmizuje říkadla, popěvky, rozpočítadla, • napodobuje rytmus – deklamací, hrou na tělo, hrou na jednoduché nástroje, pohybem, <ul style="list-style-type: none"> • pochoduje a tančí podle rytmu hudby, • zná několik tanečních pohybových her, • mění pohyb podle tempových a rytmických změn, • zná několik hudebně pohybových her, • vyjádří pohybem emocionální prožitek z hudby, <ul style="list-style-type: none"> • soustřeďuje se na poslech jednoduché skladby, • rozlišuje základní vlastnosti tónů: vysoký – nízký, dlouhý - krátký, silný – slabý, • vnímá a rozlišuje hudební kontrasty: slabě - silně, vesele – smutně, • rozezná tempo písní, • rozezná hudbu vokální a instrumentální, • pozná melodii vzestupnou a sestupnou, • rozlišuje hlas mužský, ženský, dětský, • pozná podle zvuku základní hudební nástroje (klavír, flétnu, housle, kytaru) • pozná ukolébavku, pochod, • vyjádří slovem, kresbou, pohybem zážitek z poslechu, 	<p>TV – pochodové cvičení</p> <p>Prv. – citové vnímání</p> <p>VV – ilustrace písně, skladby</p> <p>VV – zážitky z poslechu</p>
--	---	--

Vzdělávací oblast: **UMĚNÍ A KULTURA**

Obor vzdělávacích oblastí: **HUDEBNÍ VÝCHOVA**

Ročník: **2.**

Časová dotace týdně: **1 hodina** (vyuč. hodiny spojené)

Metody:

- slovní
- názorně demonstrační
- praktické činnosti
- práce s textem (notovým zápisem)
- motivační
- didaktické hry
- kontroly, hodnocení a klasifikace

Formy:

- vyučovací hodina
- práce ve skupině
- veřejné vystoupení
- poslech

Nástroje a pomůcky:

- Orffovy nástroje,
- CD, DVD, magnetofonový záznam, VHS,

Učivo	Výstupy - kompetence	Mezipředmětové vztahy – průřezová témata
<p>VOKÁLNÍ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu hudební rytmus intonace, vokální improvizace – hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď apod.) <p>INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace – hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď) <p>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> pohybový doprovod znějící hudby – taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby <p>POSLECHOVÉ ČINNOSTI</p> <p>kvality tónů – délka, síla, barva, výška</p> <ul style="list-style-type: none"> hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> dbá na správnou techniku zpěvu (měkké nasazení, nádech nosem, postavení ramen, otvírání úst, výslovnost samohlásek na konci), melodizuje říkadla, vymýšlí jednoduchý nápěv, zpívá písně v rozsahu $c^1 - h^1$ zpívá podle pokynů učitele (jednotný začátek, podřídí se určitému tempu) ke zpěvu vzestupných a sestupných řad tónů umí přiřadit pohybové a grafické znázornění, umí spojit melodii písně s rytmickým doprovodem hry na tělo, umí opakovat udaný tón, cíleně rozvíjí hlavový tón, <ul style="list-style-type: none"> hraje doprovod hrou na tělo (tleskání, pleskání, dupání), umí držet nástroje Orffova instrumentáře a zvládne jednoduchý doprovod písně, tleskáním nebo vyťukáváním dob umí udávat tempo, užívá rytmický i melodický doprovod (s využitím 1. a 5. stupně) <ul style="list-style-type: none"> zvládne poskočný krok, dovede pochodovat v rytmu, pohybem vyjádří stoupání a klesání melodie, pohybem vyjádří tempo, dynamiku a emocionální zážitek z hudby, připojí vhodný pohybový projev k písni, <ul style="list-style-type: none"> sluchem rozlišuje stoupající a klesající melodii tónové řady, podle délky rozezná notu a pomlku půlovou, čtvrtovou, osminovou, rozliší vyšší tón od nižšího, sluchem rozlišuje a umí hlasově vyjádřit zesilování a zeslabování, zrychlování a zpomalování, pozná notovou osnovu, houslový klíč, taktovou čáru a zná význam těchto pojmů, 	<p>Besídka</p> <p>TV – pochodové cvičení</p> <p>VV – ilustrace písně, skladby</p>

<ul style="list-style-type: none"> • hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj • hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod. • interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková) 	<ul style="list-style-type: none"> • zná rozdíl mezi lidovou písní a písní vytvořenou skladatelem, • pozná základní hudební nástroje na obrázku i poslechem, • pozná hudbu k tanci, ukolébavku, koledu, pochod, • rozezná takt 2/4 a 3/4 • ví, co je to kánon, • vyjádří slovem, kresbou, pohybem zážitek z poslechu. 	<p>VV – zážitky z poslechu</p>
--	---	--------------------------------

Vzdělávací oblast: **UMĚNÍ A KULTURA**

Obor vzdělávacích oblastí: **HUDEBNÍ VÝCHOVA**

Ročník: **3.**

Časová dotace týdně: **1 hodina** (vyuč. hodiny spojené)

Metody:

- slovní
- názorně demonstrační
- praktické činnosti
- práce s textem (notovým zápisem)
- motivační
- didaktické hry
- kontroly, hodnocení a klasifikace

Formy:

- vyučovací hodina
- práce ve skupině
- veřejné vystoupení
- poslech

Nástroje a pomůcky:

- Orffovy nástroje,
- CD, DVD, magnetofonový záznam, VHS,

Učivo	Výstupy - kompetence	Mezipředmětové vztahy – průřezová témata
<p>VOKÁLNÍ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • pěvecký a mluvný projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu • hudební rytmus – realizace písní ve 2/4, 3/4 taktu • dvojhlas a vícehlas • intonace, vokální improvizace – hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď apod.) • grafický záznam vokální hudby – čtení a zápis rytmického schématu písně, orientace v notovém (grafickém) záznamu jednoduché melodie <p>INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, • rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace – hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď) • grafický záznam melodie <p>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance • pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků • orientace v prostoru <p>POSLECHOVÉ ČINNOSTI kvality tónů – délka, síla, barva, výška</p>	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • dbá na správnou techniku zpěvu (tvorba tónů, dýchání, měkké nasazení, utvoří hlavový tón), • zpívá písně v rozsahu $c^1 - c^2$, • zpívá ve 2/4 a 3/4 taktu, rytmizuje je hrou na tělo, • zarecituje, zazpívá dvojhlasý (trojhlasý) kánon, • zpívá s dynamickými odstíny slabě – silně v rozmezí p - mf • zpívá podle pokynů učitele (jednotný začátek, konec písně, tempo, síla) • orientuje se v notovém zápise (vyčte takt, pozná noty v C dur, pomlky) • umí zapsat do notové osnovy noty $c1 - h1$, zná význam a smysl pojmů notová osnova, taktová čára, • hraje doprovod hrou na tělo (tleskání, pleskání, dupání), • zvládne jednoduchý doprovod písně na nástroje Orffova instrumentáře, • umí udávat tempo tleskáním nebo vyťukáváním dob, • užívá rytmický i melodický doprovod (s využitím 1. a 5. stupně) • rozpozná a taktuje 2/4 a 3/4 rytmus, • hraje hudební hry (rytmické i melodické) • z tanečních prvků ovládá dvoudobou chůzi a tanec v průpletu, přísunový krok, • předvede pohybem polku a jiné lidové tance, • předvede taneční hry se zpěvem, • pohybem vyjádří stoupání a klesání melodie, • pohybem vyjádří tempo, dynamiku a emocionální zážitek z hudby, • pohybem reaguje na znějící hudbu, 	<p>TV – pochodové cvičení</p> <p>besídka</p>

<ul style="list-style-type: none"> • hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu • hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj • hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod. • interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková) 	<ul style="list-style-type: none"> • chápe rozdíl mezi pojmy rozvázně a živě, • rozezná melodii postupující v krocích a skocích i melodii lomenou, • určí hlavní motiv písně, • označí čtyřtaktová předvětí a závětí, • podle délky rozezná notu a pomlku celou, • rozezná 4/4 takt, • pozná notovou osnovu, houslový klíč, taktovou čáru a zná význam těchto pojmů, • chápe rozdíl mezi orchestrem a sólem, • určí dílo, ze kterého je hymna • pozná hudební nástroje zrakem i sluchem, • pozná hudbu k slavnostním příležitostem, • ví, co je menuet a rocková hudba, • vyjádří slovem, kresbou, pohybem zážitek z poslechu, 	<p>VV – ilustrace písně, skladby</p> <p>VV – zážitky z poslechu</p>
--	---	---

Očekávané výstupy – 1. období (podle RVP ZV)

Žák

zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase, rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem, využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře, reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie, rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby, rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální.

Vzdělávací oblast: **UMĚNÍ A KULTURA**

Obor vzdělávacích oblastí: **HUDEBNÍ VÝCHOVA**

Ročník: **4.**

Časová dotace týdně: **1 hodina** (vyuč. hodiny spojené)

Metody:

- slovní
- názorně demonstrační
- praktické činnosti
- práce s textem (notovým zápisem)
- motivační
- didaktické hry
- kontroly, hodnocení a klasifikace

Formy:

- vyučovací hodina
- práce ve skupině
- veřejné vystoupení
- poslech

Nástroje a pomůcky:

- Orffovy nástroje,
- CD, DVD, magnetofonový záznam, VHS

Učivo	Výstupy - kompetence	Mezipředmětové vztahy – průřezová témata
<p>VOKÁLNÍ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu • hudební rytmus – realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu • dvojhlas a vícehlas – prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod. • intonace, vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách (V., III. a I. stupeň, volné nástupy VIII. a spodního V. stupně apod.), hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď apod.) • grafický záznam vokální hudby <p>INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů apod. • rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace - tvorba předeher, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně, jednoduchá písňová forma (a – b) • grafický záznam melodie – rytmické schéma jednoduché skladby (její části – motivku, tématu apod.), záznam melodie a její reprodukce, využití notačních programů 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • dbá na správné dýchání (dýchá v pauze, mezi frázemi) • zpívá písně v rozsahu $c^1 - d^2$, • zpívá ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu, • zazpívá jednoduchý dvojhlas, • střídá sólový zpěv se sborovým, • tvořivě obměňuje hudební modely při melodizaci a rytmizaci textů, • pracuje nejméně s 10 lidovými písněmi v durové i mollové tónině, • vypracovává notový záznam svých melodií, • orientuje se v notovém (grafickém) záznamu jednoduché melodie, • hraje lidové písně na Orffovské hudební nástroje, • čte a zapisuje rytmické schéma písně, • obměňuje a tvoří hudební motivy a aplikuje je při hře předvětí a závětí, • chápe vztah mezi předvětím a závětím, • tvoří hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva) • hraje hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď) • pozná stupnici dur, • zná předznamení bé – křížek, • podle délky rozezná notu osminovou s tečkou a čtvrtovou s tečkou, • umí pracovat s notovým záznamem, 	<p>TV – pochodové cvičení</p> <p>besídka</p>

<p>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance • pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků • orientace v prostoru – pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách <p>POSLECHOVÉ ČINNOSTI</p> <p>kvality tónů – délka, síla, barva, výška</p> <ul style="list-style-type: none"> • vztahy mezi tóny – souzvuk, akord • hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu • hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj • hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod. • hudební formy – malá písňová forma, velká písňová forma, rondo, variace • interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková) 	<ul style="list-style-type: none"> • dokáže taktovat dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, • zná několik tanečních her se zpěvem, • rozezná polku od valčíku, • vyjadřuje charakter poslouchané hudby a emocionální prožitek pohybem, <ul style="list-style-type: none"> • zná alespoň čtyři hudebně pohybové hry <ul style="list-style-type: none"> • vnímá kvalitu tónů (délka, síla, barva, výška) • chápe rozdíl mezi pojmy legato a staccato • ví, co je to tónika <ul style="list-style-type: none"> • ví, co je to stupňování • ví, co je to téma • ví, co to znamená repetice, <ul style="list-style-type: none"> • zná alespoň 8 poslechoových skladeb, • zná epizody ze života skladatelů poslouchané hudby, • rozlišuje melodie – pikola, hoboj, fagot, saxofon, <ul style="list-style-type: none"> • poslouchá písně lyrické, žertovné, hymnické, • ví, co je malá hudební forma (a, b; a, b, a) a rondo, • nabývá povědomí o skladatelích (B.Smetana, A.Dvořák), • zná alespoň čtyři hudebně pohybové hry, • vyjádří slovem, kresbou, pohybem zážitek z poslechu. 	<p>VV – ilustrace písně, skladby</p> <p>VV – zážitky z poslechu</p> <p>Čj – slohové cvičení VV – kresba hudebního nástroje</p> <p>VV – prožitek z hudby (kresba, malba)</p>
--	--	---

Vzdělávací oblast: **UMĚNÍ A KULTURA**

Obor vzdělávacích oblastí: **HUDEBNÍ VÝCHOVA**

Ročník: **5.**

Časová dotace týdně: **1 hodina** (vyuč. hodiny spojené)

Metody:

- slovní
- názorně demonstrační
- praktické činnosti
- práce s textem (notovým zápisem)
- motivační
- didaktické hry
- kontroly, hodnocení a klasifikace

Formy:

- vyučovací hodina
- práce ve skupině
- veřejné vystoupení
- poslech

Nástroje a pomůcky:

- Orffovy nástroje,
- CD, DVD, magnetofonový záznam, VHS

Učivo	Výstupy - kompetence	Mezipředmětové vztahy – průřezová témata
<p>VOKÁLNÍ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu • hudební rytmus – realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu • dvojhlas a vícehlas – prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod. • intonace, vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách (V., III. a I. stupeň, volné nástupy VIII. a spodního V. stupně apod.), hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď apod.) • grafický záznam vokální hudby <p>INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • hra na hudební nástroje • rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace - jednoduchá písňová forma (a – b) • grafický záznam melodie – využití notačních programů <p>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • prodlužuje výdech, váže tóny, • zpívá písně v rozsahu h – d², • pracuje nejméně s 10 lidovými písněmi v durové i mollové tónině, • zpívá ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu, • zazpívá jednoduchý dvojhlas, • střídá sólový zpěv se sborovým, • pozná a zazpívá celý tón a půltón, skupiny not osminových a šestnáctinových, • čte a zapisuje rytmické schéma písně, • orientuje se v notovém (grafickém) záznamu jednoduché melodie, reprodukuje ji, • reprodukuje motivy, témata, jednoduché skladbičky pomocí hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, • tvoří hudební hry v dur s rozsahem větším než oktáva, v moll s rozsahem sexty • chápe vztah mezi předvětím a závětím, • tvoří hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva) • hraje hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď) • vytváří rytmické schéma jednoduché skladby (její části – motivku, tématu apod.), • provede záznam melodie a její reprodukci • dokáže taktovat dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, • zná několik tanečních her se zpěvem, • rozezná polku od valčíku, menuet, aj., • vyjadřuje charakter poslouchané hudby a emocionální prožitek pohybem, 	<p>veřejné vystoupení, besídka</p> <p>besídka</p> <p>TV- rytmické a gymnastické cvičení s hudbou</p>

<ul style="list-style-type: none"> • pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků • orientace v prostoru <p>POSLECHOVÉ ČINNOSTI kvality tónů – délka, síla, barva, výška</p> <ul style="list-style-type: none"> • vztahy mezi tóny – souzvuk, akord • hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu • hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj • hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod. • hudební formy – malá písňová forma, velká písňová forma, rondo, variace • interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková) 	<ul style="list-style-type: none"> • při pohybové improvizaci využívá taneční kroky, • zná alespoň čtyři hudebně pohybové hry, • pamětně si uchová a reprodukuje pohyby prováděné při tanci či pohybových hrách, <ul style="list-style-type: none"> • ví, co je hudební výraz • doprovází písně tonikou a dominantou, • pozná stupnici mollovou • vyjmenuje základní hudební výrazové prostředky a užívá je v praxi (rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie, aj.) • zná význam pojmu variace, • ví, které nástroje hrají v symfonickém orchestru, • umí rozlišit pojmy dirigent, kapelník, sbormistr, • zná epizody ze života skladatelů poslouchané hudby, • nabývá povědomí o skladatelích (J.S.Bacha, W.A.Mozarta, L.Janáčka, aj.) • zná alespoň 8 poslechové skladeb, • rozlišuje hudbu polyfonní a homofonní; varhany, harfu; lidovou kapelu, menuet, • poslouchá písně lyrické, žertovné, hymnické, • slovy, tancem, kresbou vyjádří prožitek z hudby. 	<p>TV – tělovýchovné cviky</p> <p>Čj – slohová cvičení</p> <p>VV – kresba hudebního nástroje VV – prožitek z hudby (kresba, malba)</p>
--	--	--

Očekávané výstupy – 2. období (podle RVP ZV)

Žák

zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti,
orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje,
využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodně hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní,
rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby,
vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace,
rozpozná v proudu hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny,
ztvářňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace.

5.5.2 Výtvarná výchova

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA

Obor vzdělávacích oblastí: VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Kompetence k učení

- žáci jsou vedeni ke samostatnému pozorování a vnímání reality a řešení výtvarných problémů, využívají poznatky v dalších výtvarných činnostech, zaujímají a vyjadřují svůj postoj k vizuálně obraznému vyjádření
- učitel vede žáky k aktivnímu vizuálně obraznému vyjádření

Kompetence k řešení problémů

- učitel vede žáky k tvořivému přístupu při řešení výtvarných úkolů
- žáci samostatně kombinují vizuálně obrazné elementy k dosažení obrazných vyjádření, žáci přemýšlí o různorodosti interpretací téhož vizuálně obrazného vyjádření a zaujímají k nim svůj postoj, využívají získaná poznání při vlastní tvorbě

Kompetence komunikativní

- žáci se zapojují do diskuse, respektují názory jiných, pojmenovávají vizuálně obrazné elementy, porovnávají je, umí ocenit vizuálně obrazná vyjádření
- učitel vede žáky k obohacování slovní zásoby o odborné termíny z výtvarné oblasti

Kompetence sociální a personální

- žáci umí tvořivě pracovat ve skupině, žáci respektují různorodost téhož vizuálně obrazného vyjádření, možnost alternativního přístupu
- učitel vede žáky ke kolegiální pomoci

Kompetence občanské

- žáci užívají samostatně vizuálně obrazné techniky, dodržují hygienická a bezpečnostní pravidla
- učitel vede žáky k využívání návyků a znalostí v další praxi

Kompetence pracovní

- žáci chápou a respektují estetické požadavky na životní prostředí

Ročník: **1. – 3.**

Časová dotace týdně: **1 hodina** (vyuč.hodiny samostatné i spojené)

Formy:

- vyučovací hodina
- práce ve skupině
- samostatné práce
- práce ve dvojicích

Nástroje a pomůcky:

- barvy (vodové, temperové, prstové, na textil, na sklo, aj.)
- křídly
- pastely
- pastelky
- voskovky
- tužky
- tuže
- přírodní materiály
- nejrůznější druhy a formáty papíru
- textil, kůže

Učivo	Výstupy - kompetence	Mezipředmětové vztahy – průřezová témata
<p>ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI</p> <ul style="list-style-type: none">• prvky vizuálně obrazného vyjádření• uspořádání objektů do celků• reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly• smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none">• pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty),• porovnává je, třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ,• uplatňuje v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, objekty, další prvky a jejich kombinace,• interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření,	<p>M – geometrické tvary</p> <p>Čj – vyprávění, popis</p> <p>VV – ilustrace pohádky, příběhu</p>

<p>UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY</p> <ul style="list-style-type: none"> • prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností • typy vizuálně obrazných vyjádření • přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením <p>OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ</p> <ul style="list-style-type: none"> • osobní postoj v komunikaci • komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření • proměny komunikačního obsahu 	<ul style="list-style-type: none"> • porovnává odlišné interpretace se svojí dosavadní zkušeností, • odlišuje uměleckou výtvarnou tvorbu, fotografii, film, tiskoviny, televizi, elektronická média, reklamu, • manipuluje s objekty • zvládá vyjádření pohybu těla a jeho umístění v prostoru, • maluje a kreslí akční tvary, • rozlišuje ilustraci textů, volnou malbu, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklamu, • vnímá obrazná vyjádření z hlediska statického, dynamického, vizuálního, fantazijního (založené na smyslovém vnímání) • utváří odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje, • porovnává vizuálně obrazná vyjádření vlastní interpretace s ostatními, • vysvětluje výsledky tvorby podle vlastních schopností a zaměření, • zvládá na základě vlastní zkušenosti zapojit do komunikace obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil. 	<p>TV – TV chvilky - cvičení s hudbou</p> <p>Čj – ilustrace textu</p> <p>Čj – vyprávění, popis - výtvarné vyjádření obsahu verše, říkanky - ilustrace pohádky</p>
--	--	---

Očekávané výstupy – 1. období (podle RVP ZV)

Žák

rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty), porovnává prvky vizuálně obrazného vyjádření na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém vyjádření lineie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace, vyjadřuje rozdíly při vnímání událostí různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky, interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, porovnává odlišné interpretace se svojí dosavadní zkušeností, na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA

Obor vzdělávacích oblastí: **VÝTVARNÁ VÝCHOVA**

Ročník: **4. – 5.**

Časová dotace týdně: **2 hodiny** (vyuč. hodiny spojené)

Formy:

- vyučovací hodina
- práce ve skupině
- samostatné práce
- práce ve dvojicích

Nástroje a pomůcky:

- barvy (vodové, temperové, prstové, na textil, na sklo, aj.)
- křídly
- pastely
- pastelky
- voskovky
- tužky
- tuže
- přírodní materiály
- nejrůznější druhy a formáty papíru
- textil, kůže

Učivo	Výstupy - kompetence	Mezipředmětové vztahy – průřezová témata
<p>ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru uspořádání objektů do celků - uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama <p>UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY</p> <ul style="list-style-type: none"> prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání) 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> chápe elementární poučení o teorii barev, sleduje výtvarné vyjádření morfologických znaků, tvarů, barevnosti přírodních objektů, zkouší funkce barev světlých a tmavých, teplých a studených, hodnotí design a estetická úroveň předmětů denní potřeby, uplatňuje výtvarný výraz linie vytvářené různými nástroji v různých materiálech, orientuje se v současné oděvní kultuře, zachovává hygienu oblékání vytváří souměrné typy, orientuje se v řazení prvků v tvarové i barevné kompozici, kombinuje techniky, <ul style="list-style-type: none"> zpřesňuje vyjádření proporcí lidské postavy a hlavy, rozvíjí prostorové vidění, citění a vyjadřování na základě pozorování prostorových jevů a vztahů, pracovává papír – různé druhy, přehýbání, trhání, stříhání, mačkání, posouvání všimá si výtvarné úpravy knihy, snaží se hodnotit vztahy umění a skutečnosti, malířství a sochařství, seznamuje se s funkcí písma, s písmem, jeho komunikativní a estetickou funkcí <ul style="list-style-type: none"> expresivní volný výtvarný projev doplňuje pozorováním skutečnosti, poznává některé principy a možnosti některých materiálů prostřednictvím experimentálních činností, vytváří jednoduché prostorové objekty a poznává výtvarný výraz, používá malbu, 	<p>Př – sledování přírodnin</p> <p>Čj – časopisy s oděvními nápady</p> <p>M - souměrnost</p> <p>Čj – práce s knihou</p>

<p>OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ</p> <ul style="list-style-type: none"> • osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejetých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací • komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu) • proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění 	<ul style="list-style-type: none"> • ovládá základní kompoziční principy, • poznává smysl, organizaci, funkci a výtvarně estetický účinek reliéfního řešení plochy, • hodnotí řešení plochy v architektuře, <ul style="list-style-type: none"> • provádí kresbu s příběhem, • řeší úkoly dekorativního charakteru v ploše, • rozlišuje lidové umění, • porovnává lidové umění a jeho dekor, • používá koláž, • sleduje krásu přírody a pěstuje si vztah k životnímu prostředí, • vyjadřuje lineárně a barevně vnitřní stavbu objektu s ohledem na jeho nitro 	<p>Aj – plán domu</p>
---	---	-----------------------

Očekávané výstupy – 2. období (podle RVP ZV)

Žák

při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné), užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a skulpturní postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model, při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy, nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě, osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění), porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace, na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.

5.6 Člověk a zdraví

5.6.1 Tělesná výchova

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Kompetence k učení

- žáci užívají znalostí z mezipředmětových vztahů, zejména v oblasti měření, porovnávání výkonů, snaží se hodnotit výkony své i ostatních podle dohodnutých pravidel, ví, kde získat informace

Kompetence k řešení problémů

- žáci si uvědomují pravidla her a soutěží, při problémech jsou vedeni ke klidné diskusi, které se účastní i učitel, s žáky se hovoří o nesporném chování a jeho důsledcích
- učitel dodává žákům zdravou sebedůvěru

Kompetence komunikativní

- žáci reagují na smluvené povely a signály, tvoří si vlastní při týmových soutěžích, snaží se o vlastní zorganizování sportovních činností

Kompetence sociální a personální

- žáci si uvědomují rozdílnost výkonů spolužáků a respektují je, uvědomují si rozdílnost pohlaví ve výkonnosti i výběru sportů, jsou vedeni ke spolupráci ve skupině, spolužáci i učitel kladně hodnotí každé zlepšení jedince i týmu

Kompetence občanské

- žáci si uvědomují význam sportu a zdravé životosprávy pro sebe a tým i pro své okolí, jsou vedeni k ohleduplnosti k ostatním i mimo sport

Kompetence pracovní

- žáci ve spolupráci s učitelem upravují sportoviště, nářadí i náčiní, snaží se posuzovat bezpečnost

Obor vzdělávacích oblastí: **TĚLESNÁ VÝCHOVA**

Ročník: **1. - 3.**

Časová dotace týdně: **2 hodiny** (vyuč. hodiny samostatné i spojené)

Metody:

- slovní
- názorně demonstrační
- praktické činnosti
- motivační
- problémové
- sdělovací
- kontroly, hodnocení a klasifikace

Formy:

- vyučovací hodina
- ve skupině, ve dvojicích

Nástroje a pomůcky:

- lavičky, trampolína, odrazový můstek
- volejbalový míč, kopací míč, basketbalový míč, kriketový míč
- švihadla, kruhy
- CD – rytmičná hudba, lidová hudba, relaxační

Učivo	Výstupy - kompetence	Mezipředmětové vztahy – průřezová témata
<p>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu • příprava organismu - příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení • zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití • rozvoj různých forem rychlostí – vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu • hygienu při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity • bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárkách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek v podmínkách TV <p>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost • základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • chápe význam pohybu pro zdrav člověka, • chápe, že různá cvičení mají různé účinky, • je si vědom svých pohybových předností a nedostatků, • zvládá přípravné cviky před pohybovou činností, cviky na uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení, správné držení těla, • seznamuje se s průpravnými, kompenzačními, relaxačními a jinými zdravotně zaměřenými cvičení a jejich praktickém využití, • zná zásady správného sezení, držení těla ve stoji, dýchání, • ví, že pohyb se vhodný pro zdraví • rozvíjí různé formy rychlosti, vytrvalosti, pohyblivosti, koordinace pohybu, • učí se, jak odstranit cvičením únavu při výuce, • dovede se samostatně převléct do cvičebního úboru a umýt se, • uvědomuje si možná nebezpečí při hrách a snaží se jim předcházet, • umí ošetřit drobná poranění a přivolat pomoc, • dodržuje pravidla bezpečnosti, • zná některé pohybové hry a je schopen je hrát se spolužáky i mimo TV, • ví, že hra přináší radost a příjemné zážitky, • uvědomuje si, že lze pohyb spojovat s hudbou, rytmem, příběhem, představou, zkušeností, • umí k pohybové hře využít i hračky a jiné předměty než tělocvičné náčiní, • ví, že gymnastika obsahuje základní druhy cvičení, které napomáhají ke správnému držení těla, ovlivňování pohyblivosti, obratnosti a síly, • zná alespoň pasivně základní pojmy osvojovaných cviků a dovede pojmenovat základní gymnastické nářadí a náčiní, • ví, že při zpevnění těla se provádějí gymnastické cvičení snáze, • umí kotoul, prosté skoky snožmo z trampolíny a zvládá základy gymnastického odrazu, 	<p>Prv. – první pomoc</p> <p>HV – rozvoj melodičnosti</p>

<ul style="list-style-type: none"> • rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance • základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem • základy sportovních her – manipulace s míčkem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů • turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody • plavání – (základní plavecká výuka) hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucím • lyžování, bruslení – (podle podmínek školy) hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na lyžích a bruslích <p>ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály 	<ul style="list-style-type: none"> • ví, že cvičení s hudebním a rytmickým doprovodem či zpěvem přináší radost, • umí pojmenovat základní postoje, pohyby, kroky a konkrétní osvojované tance, • umí vyjádřit jednoduchou melodii, rytmus a hlasitost doprovodu pohybem, • umí 2 – 3 základní tanečky, • ví, že běhy, skoky a hody jsou vedle plavání nevhodnějšími přirozenými činnostmi, které všestranně ovlivňují organismus žáka, • zná základní pojmy související s během, skokem do dálky a hodem, dovede pojmenovat základní atletické disciplíny, • zná základní pravidla bezpečnosti při atletických činnostech a za pomoci učitele je dodržuje, • zvládá základní techniku běhu, skoku do dálky a hodu míčkem, • zvládá základní způsoby házení a chytání míče a jiného náčiní, • umí manipulovat s pálkou a jiným herním náčiním, • umí dodržovat pravidla her, • ví, proč je důležitá spolupráce při kolektivních sportech, • ví, že turistika a pobyt v přírodě patří k nejzdravějším pohybovým aktivitám, • zná zásady správného chování v přírodě • umí se správně připravit na turistickou akci, • dovede se orientovat v přírodě podle značek, • ví, proč je nutné dodržovat hygienu v bazénu, • má osvojené základní plavecké dovednosti, • umí plavat jedním plaveckým stylem, • zná a umí použít prvky sebezáchrany, • dodržuje pravidla bezpečného pohybu u vodní plochy, • zná zásady dopomoci tonoucím, • umí vytvořit jednoduché stavby ze sněhu, • zná základní techniku lyžování a bruslení, • ví, že je nebezpečné na zamrzlou přírodní plochu bez dozoru dospělých osob, • používá základní tělocvičné názvosloví, • reaguje na smluvené povely a signály a gesta učitele, • zná základní pojmy označující používané náčiní, osvojované dovednosti, části hřiště a nejznámější sportovní hry, • podřizuje se organizace při TV, 	<p>VV – zachycení pohybu</p> <p>M – měření vzdáleností</p> <p>Prv. – orientace v přírodě</p> <p>Čj – vypráví zážitky</p>
--	---	--

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Obor vzdělávacích oblastí: **TĚLESNÁ VÝCHOVA**

Ročník: **4. - 5.**

Časová dotace týdně: **2 hodiny** (vyuč. hodiny spojené)

Metody:

- slovní
- názorně demonstrační
- praktické činnosti
- motivační
- problémové
- sdělovací
- kontroly, hodnocení a klasifikace

Formy:

- vyučovací hodina
- ve skupině, ve dvojicích

Nástroje a pomůcky:

- lavičky, trampolína, odrazový můstek
- volejbalový míč, kopací míč, basketbalový míč, kriketový míč
- švihadla, kruhy
- CD – rytmická hudba, lidová hudba, relaxační

Učivo	Výstupy - kompetence	Mezipředmětové vztahy – průřezová témata
<p>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu • příprava organismu - příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení • zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití • rozvoj různých forem rychlosti – vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu • hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity • bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárkách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek v podmínkách TV <p>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost • základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti • rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • zná správný pohybový režim, jeho délku a intenzitu • zvládá přípravné cviky před pohybovou činností, cviky na uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení, správné držení těla, • orientuje se v průpravných, kompenzačních, relaxačních a jiných zdravotně zaměřených cvičení a jejich praktickém využití, • zvládá správné držení těla, • rozvíjí různé formy rychlosti, vytrvalosti, pohyblivosti, koordinace pohybu, • volí vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity, • dodržuje osobní hygienu při pohybových činnostech a hygienu cvičebního prostředí, • dodržuje bezpečnost při pohybových činnostech, • zvládá pohybové hry s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity, • využívá netradičního náčiní při cvičení, při pohybové tvořivosti, • zná základní pojmy – základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu, názvy používaného nářadí a náčiní, • orientuje se v základních lidových a umělých tancích, • zvládá cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu 	<p>VV – zachycení pohybu</p> <p>Čj – čtení, psaní M – různé pětiminutovky, samostatná práce, PČ – práce na pozemku</p> <p>VI - vycházky</p>

<p>vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance</p> <ul style="list-style-type: none"> • průpravné úpoly – přetahy a přetlaky • základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem • základy sportovních her – manipulace s míčkem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů • turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody • plavání – (základní plavecká výuka) hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucím • lyžování, bruslení – (podle podmínek školy) hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na lyžích a bruslích <p>ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály • organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí • zásady jednání a chování – fair play, olympijské ideály a symboly • pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží 	<ul style="list-style-type: none"> • zvládá kotoul vpřed, vzad, stoj na rukou (s dopomocí), průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z můstku, trampolíny, • orientuje se v základní technice běhů, skoků, hodů, • zvládá běžeckou abecedu, rychlý běh na 60m, nízký start (na povel), polovysoký start, vytrvalý běh na 10 minut, • ovládá skok do dálky z rozběhu – odraz z břevna, • spojuje hod kriketovým míčkem s rozběhem, • ovládá manipulaci s míčem – jednoruč, obouruč (vrchní, trčením), přihrávky, pohyb míče s míčem, střelbu na koš, • spolupracuje ve hře, • zná pravidla sportovních her – vybíjená, kopaná, košíková, • zvládá chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůzi v terénu, • chová se bezpečně při táboření, • chrání přírodu, • zúčastní se základní plavecké školy, • zná hygienu plavání, • adaptuje se na vodní prostředí, • zvládá jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucím, • používá základní techniku pohybu na lyžích, na bruslích; hry na sněhu, • ovládá základní organizační názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, • orientuje se v prostoru a činnostech ve známém (běžném) prostředí, • rozumí základnímu tělocvičnému názvosloví, • reaguje na smluvené signály, povely, • dbá pokynů vyučujícího, dodržuje zásady bezpečnosti • zná zásady jednání a chování fair play, olympijské ideály a symboly, • ovládá pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží, 	<p>Př – převody jednotek</p> <p>VV – zachycení pohybu M – výsledkové listiny, tabulky</p> <p>Př – orientace v přírodě</p> <p>Čj – vypráví zážitky</p>
---	--	---

<ul style="list-style-type: none"> • měření a posuzování pohybových dovedností – měření výkonů, základní pohybové testy • zdroje informací o pohybových činnostech <p>ZDRAVOTNÍ TV</p> <ul style="list-style-type: none"> • činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení 	<ul style="list-style-type: none"> • je schopen změřit výkon spolužáka (délku hodů, čas běhu apod.) • umí vyhledat důležité (zajímavé) informace o sportu – encyklopedie, noviny, internet, • dodržuje správné držení těla v různých polohách a při pracovních činnostech 	
---	--	--

Očekávané výstupy – 2. období (podle RVP ZV)

Žák

podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti,

zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením, zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her, uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka, jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti, jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví,

užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení, zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy, změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky,

orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace.

5.7 Člověk a svět práce

5.7.1 Člověk a svět práce

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Kompetence k učení

- žáci si osvojují základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí, učí se používat vhodné nástroje, nářadí a pomůcky při práci i v běžném životě
- učitel umožňuje žákům používat různé materiály, vhodné nástroje a nářadí, pozoruje pokrok u všech žáků

Kompetence k řešení problémů

- žáci promýšlejí pracovní postupy při plnění zadaných úkolů
- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů, snaží se rozvíjet u žáků tvořivost, vede je k uplatňování vlastních nápadů

Kompetence komunikativní

- žáci si rozšiřují slovní zásobu v oblasti pracovních nástrojů, nářadí a pomůcek, učí se popsat postup práce
- učitel vede žáky k užívání správné terminologie

Kompetence sociální a personální

- učitel vede žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci
- žáci pracují ve skupině, vytvářejí společné práce, při kterých se učí spolupracovat a respektovat nápady druhých, společně se snaží o dosažení kvalitního výsledku

Kompetence občanské

- učitel vytváří u žáků pozitivní vztah k práci a vede je k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce, umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky, umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny včetně používání ochranných pracovních prostředků, vede žáky ke správným způsobům užití materiálů a pracovních nástrojů, zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- žáci správně a zodpovědně zachází s pracovními pomůckami

Obor vzdělávacích oblastí: **PRAKTICKÉ ČINNOSTI**

Ročník: **1.**

Časová dotace týdně: **1 hodina** (vyuč. hodina samostatná)

Metody:

- slovní
- názorně demonstrační
- praktické činnosti
- samostatná práce
- kontroly, hodnocení a klasifikace

Formy:

- vyučovací hodina
- práce ve dvojicích a ve skupinách
- vycházka, exkurze, školní výlet,

Nástroje a pomůcky:

- papíry, lepidla, nůžky, časopisy, plastelína, modurit, přírodniny – šípky, jeřabiny, sláma, žaludy, kaštany, listy, koření, semena; špejle, dřívka, korkové zátky, nůž, jehla, bavlnka, kostky, konstruktivní stavebnice, sníh, květiny, příbory, talíře, ubrousky.

Učivo	Výstupy - kompetence	Mezipředmětové vztahy – průřezová témata
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM <ul style="list-style-type: none">• vlastnosti materiálu a jeho užití• pracovní pomůcky a nástroje• jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce• lidové zvyky, tradice, řemesla	Žák <ul style="list-style-type: none">• zná vlastnosti papíru a lepidla,• správně drží nůžky a bezpečně s nimi zachází,• zvládá techniku překládání, rýhování, utržení pruhu papíru, vytrhávání, skládání, vystřihování, nalepování,• seznamuje se s vlastnostmi plastelíny a moduritu,• provádí válení v dlaních, na podložce, přidává a ubírá hmotu, vytahuje hmotu,• vyrábí dárky, ozdoby• má pořádek ve svých pomůckách,• udržuje pořádek na svém místě,	Prv. – domov, místo kde žijeme

<p>PŘACE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • stavebnice • práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem • montáž a demontáž jednoduchých předmětů <p>PĚSTITELSKÉ PRÁCE</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní podmínky pro pěstování rostlin • pěstování rostlin • zásady bezpečnosti práce s rostlinami <p>PŘÍPRAVA POKRMŮ</p> <ul style="list-style-type: none"> • stolování • společenské návyky při stolování 	<ul style="list-style-type: none"> • umí povídat o tom, co vyrábí, • zpracovává přírodniny, • zvládá propichování, navlékání, spojování a svazování, <ul style="list-style-type: none"> • skládá kostky podle předlohy, • staví podle fantazie – individuální a skupinová práce, • umí montáž podle předloh – demontáž, • umí zhodnotit výsledky své práce, • umí ocenit výsledky práce jiných, <ul style="list-style-type: none"> • pečuje o pokojové rostliny, • vysévá semena, sleduje, jak rostou, • zaznamenává a hodnotí výsledky pozorování, • dodržuje při práci základní hygienické návyky, <ul style="list-style-type: none"> • umí správně klást příbory, • chová se vhodně při stolování, • dodržuje hygienické návyky, 	<p>Prv. – lidé kolem nás</p> <p>Prv. – základní podmínky pro pěstování rostlin Prv. – rozmanitost přírody</p> <p>Prv. – výchova ke zdravému životnímu stylu</p>
--	--	---

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Obor vzdělávacích oblastí: PRAKTICKÉ ČINNOSTI

Ročník: 2.

Časová dotace týdně: 1 hodina (vyuč.hodiny spojené)

Metody:

- slovní
- názorně demonstrační
- praktické činnosti
- samostatná práce
- kontroly, hodnocení a klasifikace

Formy:

- vyučovací hodina
- práce ve dvojicích a ve skupinách
- vycházka, exkurze, školní výlet

Nástroje a pomůcky:

- papíry, lepidla, nůžky, časopisy, plastelína, modurit, přírodniny – šípky, jeřabiny, sláma, žaludy, kaštiny, listy, koření, semena; špejle, dřívka, korkové zátky, nůž, jehla, bavlnka, kostky, konstruktivní stavebnice, sníh, květiny, příbory, talíře, ubrousky, potraviny, spotřebiče v kuchyni, kuchyňské nádobí, zemina, nástroje při práci na školním pozemku, textilie, barvy na textil.

Učivo	Výstupy - kompetence	Mezipředmětové vztahy – průřezová témata
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM <ul style="list-style-type: none">• vlastnosti materiálu a jeho užití• pracovní pomůcky a nástroje• jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce• lidové zvyky, tradice, řemesla	Žák <ul style="list-style-type: none">• umí pojmenovat druhy papíru,• zvládá techniku ořezávání, přestřížení, slepování, odměřování papíru,• pracuje s kartonem,• pracuje s kartonem,• vytrhává ubrousky (zdobí předměty),	

<p>PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • stavebnice • práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem • montáž a demontáž jednoduchých předmětů <p>PĚSTITELSKÉ PRÁCE</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní podmínky pro pěstování rostlin • pěstování rostlin • zásady bezpečnosti práce s rostlinami <p>PŘÍPRAVA POKRMŮ</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní vybavení kuchyně • potraviny • stolování • bezpečná obsluha spotřebičů 	<ul style="list-style-type: none"> • zvládá obkreslení podle šablony, • bezpečně zachází s ostrými předměty, • poznává vlastnosti materiálů, • zná některé lidové zvyky, tradice, řemesla, • seznamuje se s technikou hnětení, vaření, sušení, • vyrábí dárky z přírodnin, • seznamuje se s lisováním rostlin, • dokáže pracovat podle slovního návodu, • zvládá jednoduché pracovní opravy, • umí pracovat s různými pracovními pomůckami, nástroji a zná jejich funkci a využití • sešívá kousky látky k sobě, • navléká přiměřeně dlouhou nit, umí uzlík a šít předním a zadním stehem, • dodržuje pravidla bezpečnosti a hygieny při práci, • seznamuje se s technikou batikování, • vytváří plošné a prostorné kompozice ze stavebnicových prvků (podle předloh i podle fantazie), • sestavuje jednoduché, pohyblivé modely (podle předlohy i podle fantazie), • umí urovnat stavebnice k dalšímu použití, • dodržuje bezpečnost a hygienu při práci, <ul style="list-style-type: none"> • umí ošetřit pokojové rostliny, • předpěstovává sazenice pro venkovní výsadbu, • pozoruje klíčení semen (na vatě, v hlíně) • zapojuje se do práce na školní zahradě (dělá řádky, důlky, pleje, zalévá) • dodržuje hygienické návyky, <ul style="list-style-type: none"> • zvládá jednoduchý nákup, • ví, jak skladovat potraviny, • umí samostatně připravit jednoduchý pokrm, • dodržuje hygienické návyky, • seznamuje se s bezpečnou obsluhou spotřebičů, 	<p>Prv. - vycházka</p> <p>Čj – pracovní postup</p> <p>Prv. – základní hygienické návyky</p> <p>VV – estetické cítění</p> <p>Prv. – základní podmínky pro pěstování rostlin</p> <p>M – počítání s penězi</p> <p>Čj – pracovní postup (recept)</p>
---	---	---

Vzdělávací oblast: **ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE**

Obor vzdělávacích oblastí: **PRAKTICKÉ ČINNOSTI**

Ročník: **3.**

Časová dotace týdně: **1 hodina** (vyuč.hodiny spojené)

Metody:

- slovní
- názorně demonstrační
- praktické činnosti
- samostatná práce
- kontroly, hodnocení a klasifikace

Formy:

- vyučovací hodina
- práce ve dvojicích a ve skupinách
- vycházka, exkurze, školní výlet

Nástroje a pomůcky:

- papíry, lepidla, nůžky, časopisy, plastelína, modurit, přírodniny – šípky, jeřabiny, sláma, žaludy, kaštiny, listy, koření, semena; špejle, dřívka, korkové zátky, nůž, jehla, bavlnka, kostky, konstruktivní stavebnice, sníh, květiny, příbory, talíře, ubrousky, potraviny, spotřebiče v kuchyni, kuchyňské nádobí, zemina, nástroje při práci na školním pozemku, textilie, barvy na textil, suché a rostlé květiny, ovoce, materiál na těsto.

Učivo	Výstupy - kompetence	Mezipředmětové vztahy – průřezová témata
<p>PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM</p> <ul style="list-style-type: none"> vlastnosti materiálu a jeho užití pracovní pomůcky a nástroje jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce lidové zvyky, tradice, řemesla <p>PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> stavebnice práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem montáž a demontáž jednoduchých předmětů <p>PĚSTITELSKÉ PRÁCE</p> <ul style="list-style-type: none"> základní podmínky pro pěstování rostlin pěstování rostlin zásady bezpečnosti práce s rostlinami <p>PŘÍPRAVA POKRMŮ</p> <ul style="list-style-type: none"> základní vybavení kuchyně potraviny stolování bezpečná obsluha spotřebičů 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> umí rozlišit běžně užívané druhy papírů, dovede papír přeložit, odtrhnout naznačenou část, vystříhnout nakreslený tvar,..... (zhotovit výrobek z papíru) dokáže z přírodního materiálu vyrobit jednoduchý výrobek, umí bezpečně zacházet s nástroji, rozlišuje pracovní nástroje, umí je pojmenovat, vytváří z modelovacích hmot výrobky, dovede o nich hovořit, dokáže navléknout nit, přišít knoflík, udržuje pořádek na svém místě, stará se o své pomůcky, pracuje podle slovního návodu i předlohy <ul style="list-style-type: none"> zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicí, vytváří několik výrobků z konstruktivní stavebnice, <ul style="list-style-type: none"> provádí pozorování přírody, v jednotlivých ročních obdobích a umí popsat výsledky pozorování, pečuje o nenáročnou rostlinu v bytě, ve třídě i na zahradě, umí naaranžovat do vázy suché i rostlé květiny, <ul style="list-style-type: none"> samostatně připraví pokrm, upraví stůl pro jednoduché stolování, upeče pod dohledem učitele drobné cukroví, připraví ovocný nápoj, umí se vhodně chovat při stolování, 	<p>Prv. - vycházka</p> <p>Prv. – vycházka VV – roční období Prv. – základní podmínky pro pěstování rostlin</p> <p>Čj – pracovní postup (recept)</p>

Očekávané výstupy – 1. období (podle RVP ZV)

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

Žák

vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů, pracuje podle slovního návodu a předlohy.

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

Žák

zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi.

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Žák

provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování, pečuje o nenáročné rostliny.

PŘÍPRAVA POKRMŮ

Žák

připraví tabuli pro jednoduché stolování, chová se vhodně při stolování.

Vzdělávací oblast: **ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE**

Obor vzdělávacích oblastí: **PRAKTICKÉ ČINNOSTI**

Ročník: **4.**

Časová dotace týdně: **1 hodina** (vyuč. hodiny spojené)

Metody:

- slovní
- názorně demonstrační
- praktické činnosti
- samostatná práce
- kontroly, hodnocení a klasifikace

Formy:

- vyučovací hodina
- práce ve dvojicích a ve skupinách
- vycházka, exkurze, školní výlet

Nástroje a pomůcky:

- papíry, lepidla, nůžky, časopisy, plastelína, modurit, přírodniny – šípky, jeřabiny, sláma, žaludy, kaštiny, listy, koření, semena; špejle, dřívka, korkové zátky, nůž, jehla, bavlnka, kostky, konstruktivní stavebnice, sníh, květiny, příbory, talíře, ubrousky, potraviny, spotřebiče v kuchyni, kuchyňské nádobí, zemina, nástroje při práci na školním pozemku, textilie, barvy na textil, suché a rostlé květiny, ovoce, materiál na těsto.

<p>PŘÍPRAVA POKRMŮ</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní vybavení kuchyně • potraviny • stolování • bezpečná obsluha spotřebičů 	<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v základním vybavení kuchyně, • umí dodržovat zásady správného stolování a společenského chování, • dokáže udržet čistotu pracovních ploch, • zná a dodržuje bezpečnost práce, • umí připravit ovocné a zeleninové saláty, • dokáže upéci lité těsto. 	<p>Čj – pracovní postup (recept)</p>
--	---	--------------------------------------

Vzdělávací oblast: **ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE**

Obor vzdělávacích oblastí: **PRAKTICKÉ ČINNOSTI**

Ročník: **5.**

Časová dotace týdně: **1 hodina** (vyuč.hodiny spojené)

Metody:

- slovní
- názorně demonstrační
- praktické činnosti
- samostatná práce
- kontroly, hodnocení a klasifikace

Formy:

- vyučovací hodina
- práce ve dvojicích a ve skupinách
- vycházka, exkurze, školní výlet

Nástroje a pomůcky:

- papíry, lepidla, nůžky, časopisy, plastelína, modurit, přírodniny – šípky, jeřabiny, sláma, žaludy, kaštiny, listy, koření, semena; špejle, dřívka, korkové zátky, nůž, jehla, bavlnka, kostky, konstruktivní stavebnice, sníh, květiny, příbory, talíře, ubrousky, potraviny, spotřebiče v kuchyni, kuchyňské nádobí, zemina, nástroje při práci na školním pozemku, textilie, barvy na textil, suché a rostlé květiny, ovoce, materiál na těsto.

Učivo	Výstupy - kompetence	Mezipředmětové vztahy – průřezová témata
<p>PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM</p> <ul style="list-style-type: none"> vlastnosti materiálu a jeho užití pracovní pomůcky a nástroje jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce lidové zvyky, tradice, řemesla <p>PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> stavebnice práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem montáž a demontáž jednoduchých předmětů <p>PĚSTITELSKÉ PRÁCE</p> <ul style="list-style-type: none"> základní podmínky pro pěstování rostlin pěstování rostlin zásady bezpečnosti práce s rostlinami <p>PŘÍPRAVA POKRMŮ</p> <ul style="list-style-type: none"> základní vybavení kuchyně potraviny stolování bezpečná obsluha spotřebičů 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu, využívá při tvořivých činnostech vlastní fantazii, umí volit vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k materiálu, udržuje pořádek na pracovní místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, umí poskytnout první pomoc při drobném poranění, využívá při tvořivých činnostech prvky lidových tradic, <ul style="list-style-type: none"> zná funkci a užití jednoduchých pracovních nástrojů a pomůcek, provádí při práci se stavebnicemi montáž a demontáž, umí pracovat podle slovního návodu, předlohy jednoduchého náčrtu, umí svou praktickou činnost naplánovat a organizovat, <ul style="list-style-type: none"> zná základní podmínky a postupy pro pěstování vybraných rostlin, umí ošetřovat a pěstovat pokojové rostliny a provádí pěstitelská pozorování, volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce a ochrany zdraví, umí poskytnout první pomoc při úrazu při práci na školní zahradě <ul style="list-style-type: none"> zná základní vybavení kuchyně, umí připravit jednoduché pohoštění, uplatňuje zásady zdravé výživy, dodržuje pravidla správného stolování, zná společenské chování při stolování, udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, umí poskytnout první pomoc při úrazu v kuchyni. 	<p>Prv. – základní hygienické návyky Prv. – první pomoc</p> <p>Čj – pracovní postup</p> <p>Prv. – základní podmínky pro pěstování rostlin</p> <p>Prv. – první pomoc</p> <p>Čj – popis Čj – pracovní postup (recept) Prv. – zdravý životní styl</p> <p>Prv. – první pomoc</p>

Očekávané výstupy – 2. období (podle RVP ZV)

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

Žák

vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu, využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic, volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu, udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu.

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

Žák

provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž, pracuje podle slovního návodu, jednoduchého náčrtu, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu.

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Žák

provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování, ošetřuje a pěstuje podle zadaných zásad pokojové i jiné rostliny, volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu.

PŘÍPRAVA POKRMŮ

Žák

orientuje se v základním vybavení kuchyně, připraví samostatně jednoduchý pokrm, dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování, udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni.